

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

233 161

(11) (B1)

(61)

(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 11 08 83
(21)(PV 5890-83)

(51) Int. Cl.³ F 02 F 1/24

(40) Zveřejněno 17 07 84

(45) Vydáno 01 12 86

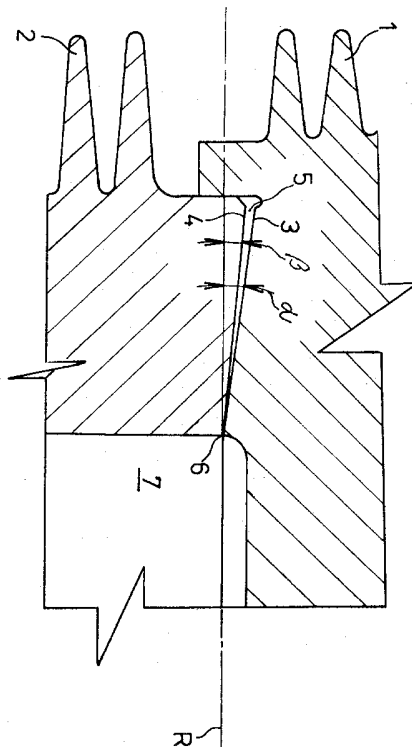
(75)

Autor vynálezu SYPTÁK KAREL, VEŘOVICE,
ROJÍČEK RUDOLF ing., FRÝDEK-MÍSTEK

(54) Spalovací motor, zejména pro užitková vozidla

Vynález se týká automobilového oboru, konkrétně spalovacích motorů zejména pro užitková vozidla a řeší problém omezení podfukování spalín ve spoji mezi hlavou a válcem pro získání jejich vyšší životnosti.

Podstata vynálezu spočívá v tom, že mezi dosedacími plochami hlavy a válce je vytvořena mezera klínového tvaru, vycházející z místa styku dosedacích ploch, na okraji vývrtu směrem k jeho vnějšímu obvodu.

Obr. 2

Vynález se týká spalovacího motoru, zejména pro užitková vozidla.

U dosavadních spalovacích motorů je hlava válce z lehkého kovu a válec z těžkého kovu. Vzájemné uložení je provedeno přes dosedací plochy, které jsou rovnoběžné s horizontální rovinou, procházející spojem. Utěsnění dosedacích ploch je zajištěno přitlakem vyvolaným šroubovým spojem pro upevnění hlavy a válce. V provozních podmínkách, kdy se motor zahřívá, dochází k nerovnoměrným tepelným stavům hlavy a válce vlivem rozdílnosti materiálu. Zvyšuje se předpětí spojovacích šroubů i předpětí ve spoji mezi hlavou a válcem. Vlivem nestejné roztažnosti a rozdílných teplot hlavy a válce se dosedací plochy po sobě posouvají a dochází k jejich opotřebení. Tepelnými dilatacemi šroubů se zmenšuje přitlak v dosedacích plochách, který spolu s opotřebením způsobuje podfukování spalín ve spoji mezi hlavou a válcem. Snižuje se výkon motoru a životnost hlav a válců.

Cílem vynálezu je omezit podfukování spalín ve spoji mezi hlavou a válcem pro získání jejich vyšší životnosti.

Podstata spalovacího motoru podle vynálezu spočívá v tom, že mezi dosedacími plochami hlavy a válce je vytvořena mezera klínového tvaru, vycházející z místa styku dosedacích ploch na okraji vývrtu válce, směrem k jeho vnějšímu obvodu. Mezera je tvořena sešikmením dosedacích ploch, směřujícím z místa styku nad horizontální rovinu, která prochází místem styku dosedacích ploch. Rozdíl úhlů sešikmení dosedacích ploch je v rozmezí $0^{\circ}30'$ až 3° . Úhel sešikmení dosedací plochy válce je v rozmezí 3° až 9° a úhel sešikmení dosedací plochy hlavy je v rozmezí $3^{\circ}30'$ až 12° od horizontální roviny, která prochází místem styku dosedacích ploch.

Výhody spalovacího motoru podle vynálezu spočívají v tom, že v místě dosedacích ploch na okraji vývrtu válce je značně zvýšen přítlak, zvýšena pružnost dosedací plochy hlavy a zajištěna možnost vzájemného přizpůsobení dosedacích ploch. Při posuvu dosedací plochy hlavy vlivem její větší tepelné roztažnosti směrem k vnějšímu obvodu dochází k dalšímu zvýšení přítlaku v dosedacích plochách hlavy a válce. Tím se zlepší vzájemný styk dosedacích ploch, sníží se jejich opotřebení, omezí se podfukování spalín ve spoji mezi hlavou a válcem a zvýší se jejich životnost.

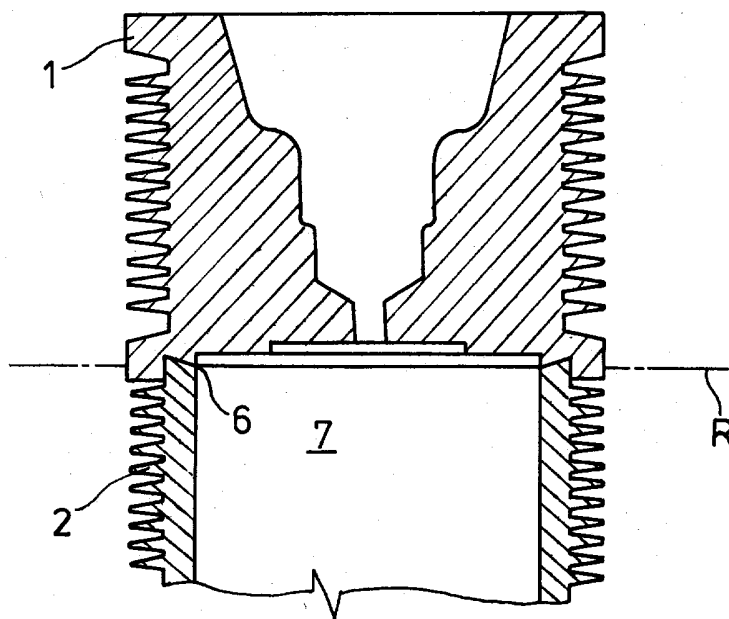
Příklad provedení spalovacího motoru podle vynálezu je znázorněn na přiloženém výkrese, kde obr. 1 znázorňuje v řezu uložení hlavy a válce a obr. 2 detail provedení dosedacích ploch mezi hlavou a válcem.

Hlava 1 z lehkého kovu a válec 2 z těžkého kovu jsou vzájemně uloženy prostřednictvím dosedacích ploch 3, 4, jejichž těsnost je zajištěna šroubovým spojem (nezakresleno). Mezi dosedacími plochami 3, 4 je vytvořena mezera 5 klínového tvaru. Je tvořena sešikmením dosedací plochy 3 hlavy 1 pod úhlem α a dosedací plochy 4 válce 2 pod úhlem β . Sešikmení vychází z místa styku 6 dosedacích ploch 3, 4 na okraji vývrtu 7 válce 2 a směřuje k jeho vnějšímu obvodu nad horizontální rovinu R, která prochází místem styku 6 dosedacích ploch 3, 4. Rozdíl úhlů α a β dosedacích ploch 3, 4 je v rozmezí $0^{\circ}30'$ až 3° . Přitom velikost úhlu α je v rozmezí $3^{\circ}30'$ až 12° a úhlu β v rozmezí 3° až 9° od horizontální roviny R, která prochází místem styku 6 dosedacích ploch 3, 4.

1. Spalovací motor, zejména pro užitková vozidla, s hlavou válců z lehkého kovu a válcem z těžkého kovu, uloženými vzájemně prostřednictvím dosedacích ploch, jejichž utěsnění je zajištěno přitlakem, vyvolaným šroubovým spojem hlavy a válce, vyznačující se tím, že mezi dosedacími plochami (3, 4) hlavy (1) a válce (2) je vytvořena mezera (5) klínového tvaru, vycházející z místa styku (6) dosedacích ploch (3, 4) na okraji vývrtu (7) válce (2) směrem k jeho vnějšímu obvodu.
2. Spalovací motor, podle bodu 1, vyznačující se tím, že mezera (5) je tvořena sešikmením dosedacích ploch (3, 4), směřujícím z místa styku (6) nad horizontální rovinu (R), která prochází místem styku (6) dosedacích ploch (3, 4).
3. Spalovací motor, podle bodů 1, 2, vyznačující se tím, že rozdíl úhlů (α), (β) sešikmení dosedacích ploch (3, 4) je v rozmezí $0^{\circ}30'$ až 3° .
4. Spalovací motor, podle bodů 1, 2, 3, vyznačující se tím, že úhel (β) sešikmení dosedací plochy (4) válce (2) je v rozmezí 3° až 9° a úhel (α) sešikmení dosedací plochy (3) hlavy (1) je v rozmezí $3^{\circ}30'$ až 12° , od horizontální roviny (R), která prochází místem styku (6) dosedacích ploch (3, 4).

1 výkres

Obr. 1

Obr. 2

